

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18380

Θέμα 299^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

*Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.* 635

*Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος
μεῖζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.*

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.* 640

*Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.*

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

*τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;*

*Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι*

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

*γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. Τί γὰρ
γένοιτ' ἂν ἔλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;*

*Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες
τὴν παῖδ' ἐν Ἄιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὅστις δ' ἀνωφέλητα ... τήνδε νυμφεύειν τινί.****(Μονάδες 30)**

Όποιος όμως γεννάει άχρηστα παιδιά, τι άλλο θα έλεγες πως γέννησε αυτός παρά βάσανα για τον εαυτό του και πολύ γέλιο για τους εχθρούς του; Ποτέ λοιπόν, παιδί μου, να μην αλλάξεις τις τωρινές σου σκέψεις από έρωτα για μια γυναίκα, γνωρίζοντας ότι αυτό γίνεται παγερό αγκάλιασμα, όταν δηλαδή μια γυναίκα είναι κακή σύζυγος στο σπίτι. Γιατί ποιο πράγμα μπορεί να γίνει μεγαλύτερη πληγή από τον κακό φίλο; Αλλά αφού την περιφρονήσεις (περιφρονώντας την) σαν να ήταν εχθρός σου άφησε αυτήν την κόρη στον Άδη να παντρευτεί κάποιον.

2. Ποιο το έργο του Σοφοκλή (συνολικά δράματα, σωζόμενα έργα, συμμετοχή και νίκες σε δραματικούς αγώνες);

(Μονάδες 10)

Ο Σοφοκλής εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο θέατρο το 468 π.Χ., όταν νίκησε τον Αισχύλο και στεφανώθηκε από τον Κίμωνα, που μόλις είχε επιστρέψει από τη νικηφόρα εκστρατεία εναντίον των Περσών. Έλαβε μέρος σε τριάντα περίπου δραματικούς αγώνες, παίρνοντας πάνω από είκοσι πρώτα βραβεία και τα υπόλοιπα δεύτερα. Από τα 123 δράματά του σώθηκαν ακέραια μόνον επτά και ένα μέρος από το σατυρικό δράμα *Ίχνευταί*. Από τις τραγωδίες που σώθηκαν αρχαιότερη είναι ο *Αΐας*. Ακολουθούν: *Άντιγόνη*, *Τραχίνιαι*, *Οιδίπους Τύραννος*, *Ήλέκτρα*, *Φιλοκτήτης*, και τελευταία ο *Οιδίπους επί Κολωνῶν*, που διδάχτηκε μετά τον θάνατό του, πιθανόν το 401 π.Χ. από τον ομώνυμο εγγονό του.

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της Α' στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη Β' στήλη.

Επίθετα παράγωγα από ονόματα		
Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
όνομα	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
γέλως	-οῖος	
άνηρ	-εῖος	
φίλος	-ιος	
φρήν	-ρης	
γονή	-ικός	

(Μονάδες 5)

γέλως → γελοῖος

άνηρ → ἀνδρείος

φίλος → φίλιος

φρήν → φρενήρης
γονή → γονικός

β) άπορθοῖς, ἔχειν, ἐστάναι, εὕχονται, τιμῶσιν: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

άπορθοῖς → επανόρθωση
ἔχειν → πλεονεξία
ἐστάναι → απόσταση
εὕχονται → προσευχή
τιμῶσιν → ανεκτίμητος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος